

Debreceni független Újság

politikai napilap

További 10 százalékkal lesz állítják vasárnaptól a buza és a rozs vasuti viteldíját

Budapest, augusztus 24. Munkatársunk felkereste a kereskedelmi minisztert és kérdést intézett hozzá, hogy a kereskedelmi tárca körében várható-e és milyen intézkedések a gabonaértékesítés előmozdítása tekintetében.

A kereskedelmi miniszter munkatársainak ezeket mondta:

— Meg vagyok győződve arról, hogy azok a megállapodások, amelyeket gabonatermelésünk feleslegének külföldi elhelyezése érdekében létesítettünk, így különösen részemről legutóbb Rómában folytatott tárgyalások is rövidesen érvényesíteni fogják kedvező hatásukat. Hozzá

fog járulni ehhez az az intézkedésem, hogy a minisztertanács hozzájárulása alapján utasítottam a m. kir. államvasutakat, hogy a buzára és rozsról vonatkozó már korábban lényegesen csökkentett vasuti viteldíjat vasárnaptól kezdve további 10%-kal szállítsák le.

Az orvosszövetség választmánya kötelezővé tette a Therapiának a szabad orvosválasztás igazi megvalósítását és az orvosi kar illő díjazását

A Therapia Egészségvédelmi Egyesület alapszabály-reviziót lesz kénytelen kérni és tagdíjait is valószínűleg emelni fogja az orvosszövetség választmányának tegnapi szenzációs határozata folytán

Két nap előtt a Független Újság foglalkozott azzal a küzdelemmel, amely a debreceni orvostársadalomban folyik s amelyben az egyik oldalon áll a megalakult és most tagtoborzást folytató Therapia Egészségvédelmi Egyesület, a másikon pedig az orvosi kar nagyrésze, amely az új egyesületben — nagyon szomorúan összezsugorodott, szerény — egzisztenciája veszélyeztetőjét látja. Elmondottuk, hogy a Therapia abból a társadalmi osztályból, amely az OTI kötelékébe még nem tartozik, akarja ezedni tagjait, akiknek havi 5 pengő tagdíj ellenében családtagjaikkal együtt szakorvosi kezelést garantál. Cikkünk szerint ez az orvosi honoráriumot fillérekre szállítaná le, egy orvosi kezelésért 30–40 fillér nyújtásával egyszerre tenné tönkre a debreceni orvosi kar praksisát, ami pedig nemcsak az érintett orvosok szociális helyzete és jövedelmüknek a gazdasági vérkeringésből kirekesztése, hanem adózás szempontjából is sérelmes a társadalomra, amennyiben igen sok adófizető alany elpusztulását vonná maga után. De veszélyezteteti szintén az egyesület betegellátási módja az orvosi gondozás színvonalát is, mert tömegkezeléssel helyettesítene azt a gondos kezelést, amelyet eddig a költséges megegyezésen alapuló orvosi díj ellenében orvosaink a társadalomnak adtak. Végül kifogásunk volt a Therapia ellen azért, mert a szabad orvosválasztást hirdeti, de nem valósítja meg, mert orvosi karában csak szakorvosok foglalhatnak helyet s így

kirekeszti, anyagilag súlyos helyzetbe juttatja azokat az általános gyakorlatot folytató orvosokat, akik a közegészségügynek igen érdemes és nagy tudású munkásai voltak s mint házi-orvosok, a család egész nemzedékének ismeretével a gyógyításhoz olyan fontos adatok birtokában vannak, amelyeket a szakorvos esetenként való vizsgálata aligha pótolhat.

Ezzel a cikkel kapcsolatban a Therapia igazgatója ma a következő nyilatkozatot juttatta kezünkhez:

HELYREIGAZÍTÓ NYILATKOZAT

„Nem felel meg a valóságnak a közlemény címében levő azon tényállítás, hogy „egy ügyvédjelölt és hét szakorvos grüндolták az egyesületet”. Ellenben tény az, hogy a szabad orvosválasztás elve alapján az egész szakorvosi kar bevonásával történt az alapítás.

Nem felel meg a valóságnak, hogy itt egy „magántársaság” áll a háttérben, amely „nem áll a szabad orvosválasztás alapján”. Ellenben tény az, hogy az egyesület alapszabályai 6. §-a világosan kimondja, hogy „a tagok szabadon választhatják orvosukat”, a 15. § pedig, hogy „a tagoknak betegség esetén joguk van szabadon választott orvosok bármelyikét igénybevenni”.

Nem felel meg a valóságnak az, hogy az egyesület „eddig úgy folytatta az orvosok toborzását, hogy az orvosok-

nak igen csekély töredéke juthatott abba a helyzetbe, hogy a Therapia orvosi karában felvételt kérje”. Tény ellenben az, hogy az egyesület a Debrecenben gyakorlatot folytat és a szaknévsorban szereplő szakorvosokhoz küldönc útján a következő tartalmú körlevéllel fordult. „Kérjük kötelezettség nélküli szíves értesítését, hogy az Orvosszövetség által később megállapítandó feltételek mellett hajlandó-e a „Therapia” Egészségvédelmi Egyesület betegeit kezelni?” Felszólításunkra a fenti feltételek mellett kb. 30 szakorvos jelentkezett.

Nem felel meg a valóságnak már a fentiekből kitűnően az sem, hogy a „felhívott” szakorvosok nem jelentkeztek, minél fogva a Therapia orvosi kara maradt az a néhány orvos, akiknek érdekében az alakulás állítólag történt”. A fenti névsorban cirka 30 szakorvos szerepel és azoknak, akik eddig nem jelentkeztek, meg van a módjuk, hogy jelentkezésüket az egyesület irodájában leadják.

Nem felel meg a valóságnak, hogy a beteg „nem hívhatja el magához házi-orvosát”, mert ha az a házi-orvos szakorvos és a jelentkezettek listáján szerepel, elhívásának semmi akadálya nincs.

Nem felel meg a valóságnak, hogy az orvos rendelésében „vár a filléres betegek tömege, akik ugyszólván egymást tolják el az orvos szeme elől” és hogy az „orvosnak félszáz vizitet kell leadni naponta”. A fenti névsor alapján történő elosztódás mellett a

tömegkezelés veszélye nem forog fent.

Végül nem felel meg a valóságnak az, hogy „itt egy magántársaság az orvosi tudást olyan üzleti tőkévé akarja átalakítani, amelynél a hasznot egy üzleti alapon álló társaság zsebeli be”.

Az egyesület a bevételek 70%-t fordítja orvosi javadalmazásra, ezen összegből a jelentkezett orvosok végzett munkájuk arányában részesülnek.”

Ami megáll a nyilatkozattal szemben

A helyreigazító nyilatkozattal szemben a következőket vagyunk kénytelenek megállapítani:

Valamennyi lényeges állításunkat fenntartjuk. Hogy kik alapították az egyesületet, errenézve csak szájról-szájra járó hírek birtokában voltunk s ezt jeleztük is. Az alapítók a nyilvánosság előtt nem jelezték meg magukat. Nem kutatjuk, hogy mi okuk volt erre. Nincs bizonyítékunk arra, hogy a Therapia valamennyi debreceni szakorvoshoz elküldte felhívását.

Nem áll az, hogy a beteg elhívhatja magához házi-orvosát, mert nem hívhatja el, ha az nem szakorvos, hanem általános gyakorlatot folytató orvos,

téhat a szabad orvosválasztás elvét nem vitték keresztül. A tömegkezelés ellenben az eddig jelentkezett 30 orvos nem biztosíték, ha az egyesület több ezer tagot toboroz s a taglétszám maximálásáról eddig nem jutott nyilvánosságra intézkedés. És minden tagra átlag 3 csásádtag számítható, 70 százalékból kapnak az orvosok, ki tudja mennyit? A társaság pénztárában maradó rész a „haszon”, amely eddig szintén az orvosoknak jutott. Nem kételkedünk, lehet, hogy ez a haszon kicsi lesz. De akkor kicsi lesz az orvosoknak jutó 70 százalék is.

Az orvosszövetség választmánya már döntött

Különben az egész vita, amit a Therapia folytat, immáron csak elvi jelentőségű, mert tegnap délután ezzel az ügygel foglalkozott a debreceni Orvosszövetség választmánya és az orvosok számára épügy, mint a közönség számára a legnagyobb mértékben megnyugtató határozatokat hozta. Ezek a határozatok azonban valószínűleg olyanok, hogy

a Therapia alapszabályainak a megváltoztatását lesz kénytelen kérni, az orvosoknak pedig jóval nagyobb honoráriumot nyújtani, mint amennyit eredetileg szándékában volt.

Az Orvosszövetség választmánya egyhangulag hozta azt a határozatot, amelyet csak szombaton fognak közölni a

nyilvánossággal. A választmány ebben a határozatban leszögezi, hogy

megengedhetőnek tartja a Therapia működését olyan feltételek mellett, amelyek egy a beteg, mint az orvos érdekeit a legteljesebben megvédik.

Ezt a védelmet a következő két feltétel mellett látja biztosítva az Orvosszövetség:

1. Az egyesületet kötelezi a legteljesebb szabad orvosválasztás bevezetésére azzal, hogy az orvosi karba belépésre tartozik felhívni az egyesület valamennyi Debrecenben bejegyzett diplomás orvost, tehát úgy a szakorvosokat, mint az általános gyakorlatot folytató diplomás orvosokat.

2. Az orvosi kar díjazása tekintetében kötelezni fogja az Orvosszövetség a Therapia Egészségvédelmi Egyesületet, hogy tartsa magát az Orvosszövetség eddig is megállapított általános és szakorvosok számára kötelező minimális kezelési díjszabásához.

Az Orvosszövetség határozata részletesen megszabja azokat a módokat is, amelyek szerint a Therapia az orvosait díjazni tartozik.

Miután pedig a Therapia alapszabályaiiban az van, hogy az orvosi karba csak szakorvosok vehetők fel, az egyesület kénytelen lesz alapszabálymódosítást végezni és

mert az eddig gyakorlatban volt orvosi díjszabást eredetileg megállapított tagdíjából fizetni nem képes, kénytelen lesz egész akcióját revízió alá venni, ami azt jelenti, hogy az Orvosszövetség bölcs határozatával egyelőre elkövetett a debreceni orvosi kar feje felől azt a veszedelmet, amelyet hasonló egyesület az orvosokra nézve jelenthet.

Ehez meg csak azt tehetjük hozzá, hogy az orvostársadalomban dúló harc ílyetén kimenetelét a közönség a legnagyobb megnyugvással veheti tudomásul.

Egy hajdunánási fiucska vélletlenül agyonlőtte kislány-játszotársát

Végzetes szerencsétlenség történt Váradon János gazdálkodó hajdunánási tanárján. A gazdálkodónál vendégeskedett Kanda Zsuzsanna 14 éves nánási kislány és hét éves öccse, Kanda János. A gyermekek kezébe valahonnan egy puská került és a kislány játszódni kezdett vele. A leány rászólt a fiúra, hogy tegye le a puskát, de az nem akart engedelmessé válni. Kanda Zsuzsanna ekkor kikapta öccse kezéből a fegyvert és el akarta hajtani, mire a kislány odaugrott hozzá és vissza akarta szerezni tőle. Közben a puská elsült és a szerencsétlen kislány szívébe furódott. Mire a házbeliek kiszaladtak, a leány már halott volt.

Dr. Preinieszberger Jenő vizsgálóbíró és Horváth Arthur dr. törvényszéki orvosszakértő utaznak ki a helyszíni vizsgálat, illetve a boncolás megtartására. A vizsgálat fogja megállapítani, hogy kinek a gondatlansága folytán került a gyermekek kezébe a fegyver.

LAPUNKÁT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSAG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZÉK SZÜKSÉGLETET.

Az „Arany Bika szálloda diszterme” és az ahhoz tartozó többi termék 1933 szeptember 3-tól 8-ig

a „Tiszántúli Ipari Vásár” keretében

meglehető elrendezésben, gyönyörű keretekben és hatalmas méretekben fogják magukba foglalni az összes elképzelhető Árucikket!

Az olah antiszemita banditizmus a régi: köpés, verekedés, pofon

Medgyes, augusztus 24. Tegnap este fél 9-kor Cuza antiszemita vezér fia, Cuza György, Robu ismert vasgárdista képviselő és 10 vasgárdista kíséretében Medgyesre érkezett, ahol a Szőlőszállodában szálltak meg. A vasgárdistákhoz nemsokára csatlakoztak az itteni antiszemita szászok és rögtönzött gyűlést akartak a szálloda nagytermében rendezni.

Balan sziguranca főnök több detektív kíséretében személyesen megjelent és megtiltotta a gyűlés megtartását, mire a vasgárdisták rájuk vetették magukat és az egész rendőrséget a sziguranca főnökkel együtt kikergették

a szállóból. Ezután megtartották az ülést, amelyen Cuza lázító beszédet mondott, majd mikor látták, hogy a sziguranca emberei újra közelednek, butordarabokkal eltorlaszolták a bejáratot. Balan sziguranca főnök katonaság és rendőrség segítségét kérte. A katonaság egy kapitány vezetésével meg is érkezett és behatolt a gyűlés színhelyére. Robu képviselő a kapitány elé ment és arcuköpte, mire a kapitány felpofozta a képviselőt. A rendet csak nagynehezen sikerült helyreállítani. Az összes tüntetőket letartóztatták.

A hitlerizmus keresztényellenes mozgalom Krayzell törvényszéki tanácselnök szerint

„Aki a korlátlan hatalmaskodásnak a híve, az lábbal tiporja az evangélium alapelvét”

Békéscsaba, augusztus 24. Érdekes beszéd hangzott el ma délelőtt az arad-békécsi ágostai hitvallású evangélikus egyházmegye Békéscsabán megtartott rendezési közgyűlésén. A megnyitó beszédet Krayzell Miklós budapesti törvényszéki tanácselnök tartotta, aki tudvalevően egyházmegyei felügyelő is. Krayzell tanácselnök beszédében

a hitlerizmussal is foglalkozott és erős szavakkal kelt ki annak a keresztény egyház alapelveit támadó irányja ellen.

— Szemeink előtt ma olyan rendkívüli

nagyjelentőségű esemény bontakozik ki — mondotta többek között Krayzell —, amely mellett nem haladhatunk el megjegyzés nélkül és szükséges, hogy ezzel a jelenséggel a magyar evangélikus egyház szempontjából foglalkozzunk. Ez az esemény a németországi forradalmi mozgalom. Nekünk a német politikai forradalomhoz, mint egyházi embereknek, semmi közünk nincs. A német evangélikus egyház belső átalakulása azonban egyházpolitikai szempontból kell, hogy érdekeljen bennünket.

— Kétségtelen, hogy a német átalaku-

Soha ilyen műsorok!!! Féláron!

VIGSZINHÁZBAN

Két sláger!

„ÖRÜLT FELTÉKENYSÉG”

Főszerepben:

Tallulah Bankhead, a párdüctestű.

Ezenkívül:

A „C” SZERELMES

Főszerepben: Gusztáv Fröhlich és Verebes Ernő.

Előadások kezdete: 7/2 és 9 órakor.

URÁNIÁBAN

Lányok, asszonyok!

Vigyázatok!

Okuljátok, tanuljátok!

Csak 16 éven felülieknek mutatjuk be

„AZ AMOLYAN NŐK SZERELMI ÉLETÉT”

Három film keretében!

SZEGÉNY KIS ÉVA —

GYÖNYÖR —

ELVESZETT NŐK UCCAJA.

Előadások: 6 és 9 órakor.

DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE

a VIGSZINHÁZ vagy URANIA
augusztus 25-i bármelyik előadására

DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE

a VIGSZINHÁZ vagy URANIA
augusztus 25-i bármelyik előadására

Hétfőtől a VIGSZINHÁZBAN: A BECSÜLETES MEGTALALÓ és a CSÓKOS REGIMENT.

— Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, béltrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere zavarnál, csatlakoztatásnál és bőrvizsketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

lásban ma minden egy személy körül forog és ez az egyéni autokratizmus a faji gondolatot is csak lepelnek tekintti.

Aki az autokratizmusnak, a korlátlan hatalmaskodásnak, vagyis a „Führertum”-nak a híve, az lábbal tiporja az evangélium alapelvét, amely Márk apostol szerint minden egyházi embertől szolgálatot és végletekig menő önfeláldozást kíván.

Aki a Führertumnak híve, az leveri a szabad keresztyén ember fejéről a koronát, amit Krisztus helyezett oda.

— De még sarkalatosabban ellenkezik a német forradalmi átalakulásnak másik alapelve az elemi keresztyén gondolkodással — folytatta később Krayzell tanácselnök —, amellyel az autokratizmusra való törekvés leplezi, kendőzi magát: a faji gondolat. Jézus Krisztus tanításának az alfája és omegája az volt, hogy Isten előtt mindnyájan egyformán bűnösök, vagyunk és hogy

ennek az életnek nyomorúságait és veszedelmeit csak társadalmi és faji korlátokat nem ismerő ember szeretettel lehet elviselhetővé tenni. Az a keresztyén, aki a faji gondolat híve lett az egyházban, ezzel megtagadja a keresztyén egyház alapelvét: a személyi válogatást nem tűrő felebaráti szeretetet.

— Minket az isteni gondviselés abba a helyzetbe juttatott, hogy ezt a forrongást józan fővel és hideg értelemmel szemléljük és nem követjük el azt a hitünk létalapjait megtagadó tragikus tévedést, vagy megbocsáthatatlan bűnt, hogy belecsodortassuk magunkat a keresztyén alapelvek megtagadásának forgatagába és hogy mi is szembehelyezkedjünk Megváltónk és az evangélikus egyház legszentebb eszményeivel. A mi egyházunkban a „Führertum” gondolatának semiféle jogosultsága nincsen.

Megkezdődött az ORLE nagykőrösi táborozása

Budapest, augusztus 24. Ma, csütörtökön kezdődött a kálvinista papság intézményének, az Országos Református Lelkészegek Egyesületének többnapos nagykőrösi táborozása az ottani templomban.

Csikész Sándor debreceni ny. r. tanár, főtitkár mondott megnyitó beszédet. Figyelmet, odaadást, lelkesedést kért a konferencia nagy problémái iránt. Ezután az országos református kiállítás szükségességét bizonyította. A kiállítás elsősorban önvizsgálat lesz a multra s a jelenre vonatkozólag, hogy mennyit végzett a pásztori felelősségből, amelyet vállalt a magyar kálvinizmus sorsa és fennmaradása érdekében. Bejelentette, hogy 1934. év szeptemberében Budapesten kívánják megrendezni az országos református kiállítását.

Holnap, pénteken folytatódik az Orle konferenciája.

A LEGJOBB HIRDETÉSI OR-
ANUM A DEBRECENI FUG-
GETLEN UJSAG.

nyilvánossággal. A választmány ebben a határozatban leszögezi, hogy

megengedhetőnek tartja a Therapia működését olyan feltételek mellett, amelyek egy a beteg, mint az orvos érdekeit a legtökéletesebben megvédik.

Ezt a védelmet a következő két feltétel mellett látja biztosítva az Orvosszövetség:

1. Az egyesületet kötelezi a legteljesebb szabad orvosválasztás bevezetésére azzal, hogy az orvosi karba belépésre tartozik felhívni az egyesület valamennyi Debrecenben bejegyzett diplomás orvost, tehát egy a szakorvosokat, mint az általános gyakorlatot folytató diplomás orvosokat.
2. Az orvosi kar díjazása tekintetében kötelezni fogja az Orvosszövetség a Therapia Egészségvédelmi Egyesületet, hogy tartsa magát az Orvosszövetség eddig is megállapított általános és szakorvosok számára kötelező minimális kezelési díjszabásához.

Az Orvosszövetség határozata részletesen megszabja azokat a módokat is, amelyek szerint a Therapia az orvosait díjazni tartozik.

Mitán pedig a Therapia alapszabályaiban az van, hogy az orvosi karba csak szakorvosok vehetők fel, az egyesület kénytelen lesz alapszabálymódosítást végezni és

mert az eddig gyakorlatban volt orvosi díjszabást eredetileg megállapított tagdíjából fizetni nem képes, kénytelen lesz egész akcióját revízió alá venni, ami azt jelenti, hogy az Orvosszövetség bölcs határozatával egyelőre elhárította a debreceni orvosi kar feje felől azt a veszedelmet, amelyet hasonló egyesület az orvosokra nézve jelenthet.

Ehez meg csak azt tehetjük hozzá, hogy az orvostársadalomban dúló harc ilyetén kimenetelét a közönség a legnagyobb megnyugvással veheti tudomásul.

Egy hajdunánási fiúcska velelenni agyonlőtte kislány-játszotársát

Végzetes szerencsétlenség történt Váradi János gazdálkodó hajdunánási tanúján. A gazdálkodónál vendégeskedett Kanda Zsuzsanna 14 éves nánási kislány és hét éves öccse, Kanda János. A gyermekek kezébe valahonnan egy puska került és a kislány játszani kezdett vele. A leány rászólt a fiúra, hogy tegye le a puskát, de az nem akart engedelmessé válni. Kanda Zsuzsanna ekkor kikapta öccse kezéből a fegyvert és el akarta hajítani, mire a kislány odaugrott hozzá és vissza akarta szerezni tőle. Közben a puska elsült és a szerencsétlen kislány szívébe furódott. Mire a házbeliek kiszaladtak, a leány már halott volt.

Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró és Horváth Arthur dr. törvényszéki orvosszakértő utaznak ki a helyszíni vizsgálat, illetve a boncolás megtartására. A vizsgálat fogja megállapítani, hogy kinek a gondatlansága folytán került a gyermekek kezébe a fegyver.

LAPUNKÁT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSAG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZED BE SZÜKSÉGLETÉT.

Az „Arany Bika szálloda diszterme” és az ahhoz tartozó többi termék 1933 szeptember 3-tól 8-ig

a „Tiszántúli Ipari Vásár” keretében

meglepi elrendezésben, gyönyörű keretekben és hatalmas méretekben fogják magukba foglalni az összes elképzelhető Árucikküket!

Az olah antiszemita banditizmus a régi: köpés, verekedés, pofon

Medgyes, augusztus 24. Tegnap este fél 9-kor Cuza antiszemita vezér fia, Cuza György, Robu ismert vasgárdista képviselő és 10 vasgárdista kíséretében Medgyesre érkezett, ahol a Szőlőszállodában szálltak meg. A vasgárdistákhoz nemsokára csatlakoztak az itteni antiszemita szászok és rögtönzött gyűlést akartak a szálloda nagytermében rendezni.

Balan sziguranca főnök több detektív kíséretében személyesen megjelent és megtiltotta a gyűlés megtartását, mire a vasgárdisták rájuk vetették magukat és az egész rendőrséget a sziguranca főnökkel együtt kikergették

a szállóból. Ezután megtartották az ülést, amelyen Cuza lázító beszédet mondott, majd mikor látták, hogy a sziguranca emberei újra közelednek, butordarabokkal eltorlaszolták a bejáratot. Balan sziguranca főnök katonaság és rendőrség segítségét kérte. A katonaság egy kapitány vezetésével meg is érkezett és behatolt a gyűlés színhelyére. Robu képviselő a kapitány elé ment és arcuköpte, mire a kapitány felpofozta a képviselőt. A rendet csak nagynehezen sikerült helyreállítani. Az összes tüntetőket letartóztatták.

A hitlerizmus keresztényellenes mozgalom Krayzell törvényszéki tanácselnök szerint

„Aki a korlátlan hatalmaskodásnak a híve, az lábbal tiporja az evangélium alapelvét”

Békéscsaba, augusztus 24. Érdekes beszéd hangzott el ma délelőtt az arad-békési ágostai hitvallású evangélikus egyházmegye Békéscsabán megtartott rendes évi közgyűlésén. A megnyitó beszédet Krayzell Miklós budapesti törvényszéki tanácselnök tartotta, aki tudvalevően egyházmegyei felügyelő is. Krayzell tanácselnök beszédében

a hitlerizmussal is foglalkozott és erős szavakkal kelt ki annak a keresztény egyház alapelveit támadó irányja ellen.

— Szemeink előtt ma olyan rendkívüli

nagyjelentőségű esemény bontakozik ki — mondotta többek között Krayzell —, amely mellett nem haladhatunk el megjegyzés nélkül és szükséges, hogy ezzel a jelenséggel a magyar evangélikus egyház szempontjából foglalkozzunk. Ez az esemény a németországi forradalmi mozgalom. Nekünk a német politikai forradalomhoz, mint egyházi embereknek, semmi közünk nincs. A német evangélikus egyház belső átalakulása azonban egyházpolitikai szempontból kell, hogy érdekeljen bennünket.

— Kétségtelen, hogy a német átalaku-

Soha ilyen műsorok!!! Féláron!

VIGSZINHÁZBAN

Két sláger!

„ÖRÜLT FELTÉKENYSÉG”

Főszerepben:

Tallulah Bankhead, a párdüctestű.

Ezenkívül:

A „C” SZERELMES

Főszerepben: Gustáv Fröhlich és Verebes Ernő.

Előadások kezdete: 7/2 és 9 órakor.

URANIÁBAN

Lányok, asszonyok!

Vigyázatok!

Okuljátok, tanuljátok!

Csak 16 éven felülieknek mutatjuk be

„AZ AMOLYAN NŐK SZERELMI ÉLETÉT”

Három film keretében!

SZEGÉNY KIS ÉVA —

GYÖNYÖR —

ELVESZETT NŐK UCCAJA.

Előadások: 6 és 9 órakor.

DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

FELÁRU-SZELVENY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE

a VIGSZINHÁZ vagy URANIA
augusztus 25-i bármelyik előadására

DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

FELÁRU-SZELVENY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE

a VIGSZINHÁZ vagy URANIA
augusztus 25-i bármelyik előadására

Hétfőtől a VIGSZINHÁZBAN: A BECSÜLETES MEGTALALÓ és a CSÓKOS REGIMENT.

— Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagszerevaroknál, csatlakoztatásnál és bőrvizsketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

lásban ma minden egy személy körül forog és ez az egyéni autokratizmus a faji gondolatot is csak lepelnek tekintti.

Aki az autokratizmusnak, a korlátlan hatalmaskodásnak, vagyis a „Führertum”-nak a híve, az lábbal tiporja az evangélium alapelvét, amely Márk apostol szerint minden egyházi embertől szolgálatot és végtelenségig menő önfeláldozást kíván.

Aki a Führertumnak híve, az leveri a szabad keresztyén ember fejéről a koronát, amit Krisztus helyezett oda.

— De még sarkalatosabban ellenkezik a német forradalmi átalakulásnak másik alapelve az elemi keresztyén gondolkodással — folytatta később Krayzell tanácselnök —, amellyel az autokráciára való törekvés leplezi, kendőzi magát: a faji gondolat. Jézus Krisztus tanításának az alfája és omegája az volt, hogy Isten előtt mindnyájan egyformán bűnösök, vagyunk és hogy

ennek az életnek nyomorúságait és veszedelmeit csak társadalmi és faji korlátokat nem ismerő ember szeretheti! lehet elviselhetővé tenni. Az a keresztyén, aki a faji gondolat híve lett az egyházban, ezzel megtagadja a keresztyén egyház alapelvét: a személyi válogatást nem tűrő felebaráti szeretetet.

— Minket az isteni gondviselés abba a helyzetbe juttatott, hogy ezt a forrongást józan fővel és hideg értelemmel szemléljük és nem követjük el azt a hitünk létalapjait megtagadó tragikus tévedést, vagy megbocsáthatatlan bűnt, hogy belesodortassuk magunkat a keresztyén alapelvek megtagadásának forgatagába és hogy mi is szembelényeskedjünk Megváltónk és az evangélikus egyház legszentebb eszményeivel. A mi egyházunkban a „Führertum” gondolatának semiféle jogosultsága nincsen.

Megkezdődött az ORLE nagykörösi táborozása

Budapest, augusztus 24. Ma, csütörtökön kezdődött a kálvinista papság intézményének, az Országos Református Lelkészegyesületnek többnapos nagykörösi táborozása az ottani templomban.

Csikész Sándor debreceni ny. r. tanár, főtitkár mondott megnyitó beszédet. Figyelmet, odaadást, lelkesedést kért a konferencia nagy problémái iránt. Ezután az országos református kiállítás szükségességét bizonyította. A kiállítás elsősorban önvizsgálat lesz a multra s a jelenre vonatkozólag, hogy mennyit végzett a pásztori felelősségből, amelyet vállalt a magyar kálvinizmus sorsa és fennmaradása érdekében. Bejelentette, hogy 1934. év szeptemberében Budapesten kívánják megrendezni az országos református kiállítását.

Holnap, pénteken folytatódik az Orle konferenciája.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

Horogkeresztes kalandok a Nemzetőr uccán

A megbántott emberi érzés és a részvét okozta felindulásunkat elnyomva „sine ira et studio” medítalunk a következőkben egy eset fölött, amely a debreceni horogkeresztesek fészékében, a Nemzetőr uccán folyt le csütörtökön.

Az eset azzal kezdődött, hogy egy öreg, hajlotthátú, szegény, öreg ember bandukolt át délelőtt a Nemzetőr uccán. Egy öreg ablakos zsidó, hogy a nevét is kiírjuk: Stendig Hermann, 80 éves debreceni lakos. A kiáltozására, amellyel a törött ablakok gazdáinak felt adni az öreg zsidó elődeinek, az ablakostótoknak már ősi kiváltságuk volt, a Nemzetőr uccai horogkeresztes „fellegvárból” háromnégy fiatalember ugrott ki. Odarohantak a szegény, 80 éves zsidóhoz, rongyos ruhájánál fogva ide-odarángatták és gumibotjaikkal szapora ütéseket mértek a fejére. Az öreg segítségért kiáltozott, mire — szerencséjére — a sarkon rendőr jelent meg, erre viszont a harcias ifjú horogkeresztes hősök barna ingje pillanat alatt eltűnt a „fellegvár” kapujának mélyén.

A rendőr, akinek a derekán az öv 531-et mutatott, kopogtatott az ajtón, mire az kinyílt s a rendőrt bebocsátották. A rendőr azonban behívta Stendig Hermann, megvert, remegő aggastyán zsidót is, hogy mutassa meg, kik voltak támadói. Az öreg bebotozta a kapun s ekkor meggyőződhetett róla, hogy jobb lett volna rendőrhívás helyett ütlegek közben szaladnia a Széchenyi ucca sarkáig. Mert alighogy belülkerült a kapun, rárohantak ismét a dagadó izmu horogkeresztesek és gumibotjaikkal ismét alaposan verni kezdték. A rendőr képviselte a jogrendet, kiáltozván a verekedő náci-iffjak felé:

— Nincs joguk arra, hogy megverjék! Erre figyelmeztetem Önöket!

A pusztas szó azonban nem akadályozta meg a gumibotok munkáját.

Végre is — egy öreg zsidó 80 éves szervezete sem tart örökké — az ablakos összeesett. A horogkeresztesek most már megengedték a rend szép szavú öröknek, hogy kiszállítsa a különleges hőstett szenvedő alanyát.

Akad egy derék ember, Ungár Aron Arany János uccai lakos, aki a házába vitte az öreget és orvost hívott hozzá. Dr. Tukacs orvos vizsgálta meg az öreget s gumibotok tompa ütéseit állapította meg a testén, ezenkívül az átszenvedett izgalom miatt olyan szív-működési rendellenességet, amely injekció alkalmazását tette szükségessé.

Az 531. számú rendőrt Ungár Aron figyelmeztette, hogy kötelessége az esetről jelentést tenni. A rendőrség még eddig nem adott felvilágosítást arról a Független Ujság érdeklődő munkatársának, hogy van-e tudomása az Arany János uccai horogkeresztes kalandról, amelyet különben állítólag még a ma délelőtti folyamán másik is követett. Ez utóbbi esetben a szenvedő alany egy gyerek volt.

Van-e közbiztonság Debrecenben?

Azt hisszük, senki higgadtában és jegyzőkönyvszerű tárgyilagossággal ezt az esetet meg nem tudta volna írni. Nem kereshet tehát ezután senki okot arra, hogy a szélsőjobboldali ifjak hírlapi cikkek felett támadt, méltó felháborodásukban folytatják tovább az atrocitásokat. Eppen ezért nem beszélünk sem világnézeti ellentétokről, sem nem fejtegetjük, hogy férfiaság és morál szempontjából mi a véleményünk Hitler debreceni híveinek erről az esetről. Ellenben megállapítjuk minden felindulás nélkül, hogy a

debreceni rendőrség nem tűrheti el, hogy a város egyes uccái, területei veszélyeztetett környék jellegét vegyék fel s azokon fényes nappal, rendőri segédlet mellett se lehessen megjelenni a testi épség veszedelme nélkül. Azt hisszük, hogy a közbiztonságot a rendőrség meg fogja

óvni, de megállapítjuk, hogy közbelépése igen sürgős és az 531-es rendőr fellépéséhez hasonló finom szóbeli figyelmeztetésekkel aligha lehet majd komoly eredményt elérni.

Mit irigyeltek Debrecen horogkeresztes ifjai egy 80 éves, szegény, öreg ab-

lakos zsidó életén, keresetén, hogy a legcsekélyebb ok nélkül gumibotokkal ütötték le?

Ez a kérdés olyan rejtély, hogy azt hisszük, erre maguk a náci ifjak sem tudnak felelni.

Thury Levente.

PAÁL JÓB RIPOORTSOROZATA:

A TULVILÁGI EMBER...

Rejtélyes bűnügyekről le hull a lepel

Ki is az a Winterry, aki előtt nincsen titok ezen a földön? — Az első kísérlet — Három hónappal ezelőtt Winterry mester találta meg a titokzatos arzénos bonbonok készítőjét — Matuskát felsőbb hatalmak küldték a biatorbágyi hídra — Van-e tulvilág?

Trencsénteplic, 1933 augusztus közepén.

(COPYRIGHT. Minden jog fentartva. Utánnomás tilos.)

Öles plakátok a házak falán, a plakátokon egy szurós szemű ember. Winterry mester előadást tart ma este a trencsénteplici kurszalomban. Félig elcsőtétített nézőtérben, körbe szaladó székeken kíváncsi emberek ülnek. Elmegyek magam is. Bevallom: hitetlenül. Gondolom: újra látok valami kóklerséget, tömegszugessztiót, hipnotikus mutatványt, agyoncsépelet gondolatolvasást. Az előadás végén megsédülve jöttem ki a zsufolt teremből. Ez az ember nem az, aminek hittem. Ez az ember tud. Halovány fotográfiaíró olvassa le távol élő emberek multját, belát a lelkükbe, gondolatokat olvas le, amik ott szunnyadtak valahol a tudatunk alatt.

Kezébe vesz egy levelet és azt mondja az asszonynak, aki grafológizáltatni akarja az irást:

— Asszonyom, ezt a levelet az ön leányának vőlegénye írta. Jellemtelen ember, szélhámos. Sikkasztásért le fogják tartóztatni. Bontsa fel nyomban a lánya eljegyzését...

Az asszony felsikolt és — ma olvasom az ujságban, hogy a vőlegényt csalásért és sikkasztásért letartóztatta a rendőrség. Maga a leendő anyós mutatja az ujsághírt. Winterry előtt nincsen titok.

Ezzel az emberrel érdemes foglalkozni.

A tulvilági ember titokzatos élete

Napokat töltöttem vele. Érdekes ember. Negyvennégy éves. Feltűnően magas homloka van és a szemei mélyen az üregükben ülnek. Ha ismeretlenül találkoznék vele, talán megijednék. A tekintete nyílt. Fekete haja a halántéka körül ősz. Alla kemény. Beszéde megfontolt, amint elgondolkozik, látni kell, hogy a gondolatai tul járnak ezen a világon. Gyakran ideges, de az idegessége is valahonnan máshonnan jön.

Ez az ember a tulvilágon él...

Meséli nekem:

„Zágrábban születtem, az apám híres pszihater volt. Spanyol eredetű. Az anyám viszont galíciál csodarabbik családjából származik. Az anyám telve volt misztikummal, álmában jövőt látott. Én már a negyedik gimnáziumban neki feküdtem a misztikus irodalomnak. Elolvastam az első hipnotizörök könyveit. A svéd Svedeborgtól és doktor Mezmertől tanultam. Negyedik gimnáziumban történt meg velem, hogy egy ellenállhatatlan kényszer folytán felálltam az osztályban és így szóltam a matézis tanáromhoz:

— Tanár ur kérem, én azt érzem, hogy Önnek most egy nagyon kellemetlen levele érkezett az irodába.

A professor leküldött egy fiut, aki felhozta a levelet. A tanárom szeméi megteltek könnyel. Egyetlen gyermeke haláláról értesítette egy szanatórium.

A háboru alatt, miután elvégeztem az iskoláimat, professzionista lettem. Eredetileg orvos akartam lenni,

pszihater. Diplomám nincs, de érzem, hogy a célokat elérem.

Hogy mi vagyok? Minden. Irjon, amit akar. Én legszívesebben azt mondom magamról, hogy: kriminalpsziholog. Leginkább bűnügyekkel foglalkozom. Az elemem, hogy megfejtek olyan rejtélyt, amit más nem tud megfejteni.

Az első kísérlet és az antiwerpeni gyilkosság

A háborut követő első esztendőben történt, hogy Zágrábból Belgrádba utaztam. Szemben ült velem egy szomorú hölgy. Megszólítottam és azt mondtam neki, hogy: „Asszonyom, Ön kellemetlen eseményre utazik Belgrádba. Halva fogja találni az urát. Szegényt meggyilkolták.” Az asszony felsikoltott, zokogni kezdett. Vele utaztam Belgrádig. Az állomáson sógorőnye várta azzal a hírrel, amit én előre megjósoltam. Akkor még nem foglalkoztam azzal a problémával, hogy kikutassam a tettest. Erre csak később jöttem rá. Hogyan?

Bajos felelni erre a kérdésre. Én megérzem azt, amit más nem tud. Azt kell mondanom, hogy nekem egy hatodik érzékem van. Mások csak látnak, hallanak, tapintanak, én érezni is tudok. Csodálkoznak rajtam az emberek, hogy fotográfiaíró, levélről többet olvasok el, mint a grafológusok. Hogyan? Miért? Magam sem tudom.

1921-ben történt. Bruxellesben megszálltam egy hotelben. Titokzatos gyilkosság történt itt. Megszállt a szállóban egy hölgy, aki a bejelentőlapon magát leányként tüntette fel. Tanító volt. Éjjel egy férfi kereste a hölgyet, bement a szobájába és aztán titokzatos módon eltávozott. Reggel a szoba ajtaját zárva találták. Lakatossal törték fel a zárat: senki sem volt a szobában, de a padló és az ágy tele volt vérrrel. Leküldhetetlen kényszer éreztem magamban és jelentkeztem a rendőrségen, hogy segítségére legyek a nyomozásnak. Egy Gaston nevű nyomdászt hipnotizáltam előző este, ezt az embert jó médiumnak tartottam a kísérletre. És a Gaston nagyszerű transzban látó médiumnak bizonyult. Megmondotta, hogy a tettes szétvagdalta a holttestet, egy bőröndbe gyömöszölte, a bőröndöt meg is találták és a tettest a médium bemondása alapján Maubège-ben találták meg. Mészáros volt. Hogy miért gyilkolt, nem tudom, azt sem tudom, mi történt vele.

Egyik sikerem a másik után következett. Én lepleztem le a pancsovai

méregkeverőket, akiknek a vezére egy Baba Anuika nevű 92 esztendőes asszony volt. Huszonöt vádlottat ítélte el a bíróság.

Az arzénos bonbonok

Legutóbbi esetemről még nem irtak a lapok, pedig ez mindössze pár hónappal ezelőtt történt a Prága melletti Ihlaván. Tavaly novemberben egy ot-tani előkelő polgár gyönyörű huszesztendő leánya gyanus körülmények között meghalt. A hatóság rendelkezése felboncolták és a boncolás alkalmával a hatósági orvosok arzénnyomokat találtak a gyomorában. Szigorú vizsgálat indult meg annak kiderítésére, hogy ki lehet a tettes. A vizsgálat megállapította, hogy a leány, bár igen erkölcsös életet folytatott, szerette, ha udvaroltak neki. Sok udvarlója volt, amit nem is lehet csodálni, ha tudjuk, hogy szép hozományt várt arra, akinek egykoron majd a hitvese lesz. De ő csak játszott a férfiakkal. Bizonyos, hogy egyik kikoszorózott udvarló lehetett a tettes...

Amint ez már ilyenkor szokás, a hatóság tucatszámra kapta a névtelen

Szabványos

lőlapok

olcsón beszerezhetők

Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

NAGY
Kereske
Kedvezm
ország
téré. M

leveleket. És
ján több em
csak Ihlaván,
csendőrség a
belügyminisz
lyába. Én Pr
keztem a min
lyának vezető
fogadták ajár
ták nekem a
meggyilkolt
nappal később
hatóságoknak,
rint valóban
tént, az arzén
vélirő bonbo
lányok. A t
az bevallotta
elégtelem ve
letartóztatott
Hogy aztán m
De őszintén s

Akik

9)

A Matuska
getni. Illetve
gat. A Matus
zott, erről nin
kérdésem:

— Lehet hi
— Igen! —
tudok. A hábo
jében történt,
nevű lengyel
ritett egy gaz
fel a férje s
pénzt adja nek
férj a bűnügy
telen meghalt.
semmiféle gya
pitani nem tu
a hipnozis kö
hitvese lett.

A bánati m
utján követék
nevű hipnotiz
Salonné ne
hogy az külön
kövessen el. A
alkalmával hir
pant az ideg
gon ezen idő
tiltja a hipnoti

Matuskáné S
levélben ford
réssel, hogy a
legyek segítség
hogy a férje h
vette-e el a g
rét nem telje
de nincs kizár
sabb hatalmak
És az sincs kiz
benne van Mo
akarak erről b
másik témát.

Amikor Erd
feleségét, For
egy médiumm
szerkesztőségét
gyilkosságot.
amely két oldal
ezzel a szenzá

Tiszántuli Ipari Vásár

szeptember hó 3-tól 8-ig

NAGY MEGLEPETÉSEI A KÖVETKEZŐK: A Kollégium udvarának vásárvárosa; az Arany Bika disztermének nagyszerű látványossága; a Kereskedő Társulat disztermében a magyar butoripar és iparművészet remekei; szabadtéri előadások, hangversenyek, tűzijátékok, tornaverseny. Kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító igazolványok már kaphatók az ország összes menetjegyirodáiban, a debreceni Ipartestületnél és az ország összes nagyobb ipartestületeinél. Az utazási igazolványok ára 1.20 pengő, mely egyszerszind belépőjegyül szolgál az egész Vásár területére. Mindenki jöjjön Debrecenbe! Mindenki nézze meg a Tiszántuli Ipari Vásárt! **EGYETEMES BELÉPŐJEGY ÁRA: 30 FILLÉR.**

leveleket. És e névtelen levelek alapján több embert letartóztattak. Nemcsak Ihlaván, hanem a környéken is. A csendőrség a leveleket áttette a prágai belügyminisztérium nyomozási osztályába. Én Prágában voltam és jelentkeztem a minisztérium csendőri osztályának vezetőjénél. Eleinte kételkedéssel fogadták ajánlatomat, de később kiadták nekem a leveleket. Megkaptam a meggyilkolt fotografiáját is és két nappal később jelenthettem a nyomozó hatóságoknak, hogy az én érzésem szerint valóban arzénos gyilkosság történt, az arzént az egyik névtelen levélró bonbon alakjában adta be a lánynak. A tettest le is tartóztatták, az bevallotta bűnét és nekem nagy elégtélem volt az, hogy az ártatlanul letartóztatottakat szabadon engedték. Hogy aztán mi történt, azt nem tudom. De őszintén szólva, nem is érdekel...

Akik hipnózisban gyilkoltak

A Matuska-ügyről kezdünk beszélni. Illetve csak én beszélek, ő hallgat. A Matuska-ügygel nem foglalkozott, erről nincsen is véleménye. Megkérdezem:

— Lehet hipnózisban gyilkolni?

— Igen! — feleli. — Több esetet tudok. A háború kitörésének esztendőjében történt, hogy egy Czertinszky nevű lengyel hipnotizőr arra kényszerített egy gazdag asszonyt, hogy törje fel a férje szekrényét és a rabló pénzt adja neki. Ez meg is történt. A férj a bűnügy főtárgyalása előtt hirtelen meghalt. A hatósági vizsgálat semmiféle gyanus körülményt megállapítani nem tudott. Az özvegy aztán a hipnózis következtében Czertinszky hitvese lett.

A bánati méregkeverést is hipnózis utján követték el. És egy Neykom nevű hipnotizőr arra szuggesztált egy Salánonné nevű budapesti hölgyet, hogy az különféle bűncselekményeket kövessen el. A hölgy aztán egy szeasz alkalmával hirtelen meghalt. Megropant az idegrendszerre. Magyarországon ezen idő óta kormányrendelet tiltja a hipnotizálást.

Matuskáné Schenk Jenő halála után levélben fordult hozzám azzal a kérelemmel, hogy avatkozzam a dologba és legyek segítségére annak kiderítésében, hogy a férje hipnózis hatása miatt követte-e el a gonosz tetteket. Én a kérelmet nem teljesíthettem. Nem tudom, de nincs kizárva, hogy Matuska magasabb hatalmak parancsára cselekedett... És az sincs kizárva, hogy a bűnügyben benne van Moszkva keze... De nem akarok erről beszélni, kérem, keressen másik témát...

Amikor Erdélyi Béla meggyilkolta feleségét, Forgács Rózsit, Winterry egy médiummal a szabadkai „Napló” szerkesztőségében lejátéztatta az egész gyilkosságot. Mutatja a lappéldányt, amely két oldalon keresztül foglalkozik ezzel a szenzációs kísérlettel. A bírós-

FELHÍVÁS A DEBRECENI KERESKEDŐKHOZ!

MINDAZON KERESKEDŐK, AKIK A TISZÁNTULI IPARI VÁSÁRON SAJÁT HELYSÉGÜKBEN AKARNAK RÉSZTVENNI ÉS RÉSZESÜLNI ÖHAJTANAK A VÁSÁR KEDVEZMÉNYEIBEN ÉS AZ IDEGENFORGALMI ELŐNYÖKBEN, AZOK MA ÉS HOLNAP DÉLELŐTT 10—12-IG, VAGY DELUTAN 3—5 ÓRA KÖZÖTT JELENTKEZZENEK AZ IPARTESTÜLETNÉL A VÁSÁR IRODÁJÁBAN.

ság, amely előtt Winterry is megjelent, ugyanazt a tényállást állapította meg, mint a szabadkai médium.

Aktiv részt vett a düsseldorfi rém ellen lefolytatott eljárásban is és a hatóságok fokozott mértékben vették igénybe szolgáltatatait.

...A teplicai Grand Hotel halljában modern jazz-dalokat játszik a zene, parfümös, dekoltált ruhájú asszonyok

táncolnak tangót és english walsot. Winterry rágyújt egy hatalmas szivarra és egy pohár tejet rendel vacsorára. Vegetáriánus. Ha húst eszik: csökken a hipnotizáló ereje. A parketten forgó nők sem érdeklik. A szerelem is árt a telepatikus képességének. — Majd eszek húst és csokolok nöket, ha nyugdíjban vonulok... — mondja némi melankóliával.

1000 pengő büntetésre ítélték a bolgár sörgyárost, aki autójával haláragazolt egy dunaalmási öregasszonyt

Győr, augusztus 24. A győri büntető-törvényszék ma soronkívül letárgyalta a 3 nappal előzetes letartóztatásban levő Kojoucharoff Kristóf bolgár származású belga állampolgár ügyét, aki gépkocsijával Dunaalmás községben halálra gázolta Szántó Józsefné földmives asszonyt. Bűnösnek mondta ki a vádlottat gondatlanságból okozott emberölés vétségében és ezért az eny-

hitő szakasz alkalmazásával ezer pengő pénzbüntetésre ítélte és elmarasztalta a bűnügyi költségek megtérítésében. A bíróság a 3 napi előzetes letartóztatással 75 pengőt kiegyenlítettnek vett. Az ítélet jogerős. A bíróság elrendelte a vádlott szabadlábrahelyezését s a pénzbírság lefizetése után folytathatja utját.

Az osztálysorsjáték huzasa

50.000 pengőt nyert: 13238.
4000 pengőt nyert: 21910.
3000 pengőt nyert: 35366.
2000 pengőt nyert: 69397, 72128, 82658.
1000 pengőt nyert: 766, 3070, 27178, 40841, 45959, 55801.
800 pengőt nyert: 3924, 11504, 40642, 41583, 43929, 83059.
600 pengőt nyert: 31820, 40581, 51487, 55035, 73040, 74033.
500 pengőt nyert: 5941, 8574, 10691, 18177, 28879, 31231, 32346, 33393, 38514, 40762, 41515, 56324, 58277, 64748, 69051, 71186, 72078, 74897, 83176.
400 pengőt nyert: 2936, 5669, 7374, 10664, 12113, 13489, 14815, 15267, 17819, 19892, 19936, 20574, 21193, 23097, 24414, 25458, 28298, 29718, 30585, 33655, 34092, 35216, 42169, 42299, 46228, 48290, 49699, 52547, 53303, 57898, 59055, 61758, 62738, 63455, 66425, 67505, 70998, 71843, 72318, 77624.
300 pengőt nyert: 2677, 2732, 3790, 4587, 5040, 5425, 5987, 6034, 6280, 6384, 7066, 7216, 8270, 8398, 8502, 8514, 9559, 10178, 10475, 12903, 13561, 13568, 16249,

16281, 16314, 17552, 18748, 19359, 19502, 23467, 23938, 24319, 26537, 26923, 26986, 27844, 27976, 28242, 29255, 31950, 32617, 32691, 33163, 37503, 38094, 39235, 39764, 40607, 40652, 40968, 41775, 42494, 42661, 43435, 43712, 43823, 44742, 47068, 47686, 48661, 49321, 49563, 51790, 52752, 52808, 52826, 53366, 54790, 55041, 56269, 56392, 56557, 56639, 56716, 57945, 58496, 58767, 59482, 60457, 61062, 64775, 65190, 65777, 66122, 68610, 69675, 69948, 70458, 70698, 70899, 70903, 75378, 77418, 77540, 77571, 79364, 80051, 80403, 81775, 82100. (Fellelősség nélkül.)

A mai nap 4000 pengős nyereményét a 21910. számú sorsjeggyel a szerencsésről közismert Buray Sándor sorsjeggyáruda szerencsés nyerői nyerték.

— Már a tizfillérest is hamisítják. Thuri Mihály, Herczeg ucca 9. szám alatt lakó fogházor csütörtökön egy hamis tizfillérest szolgáltatott be a rendőrségre. A hamisítók kézrekerítésére nyomozás indult.

Nincs még megegyezés a londoni buzakonferencián

London, augusztus 24. Ma a kora délelőtti órákban még általános volt a vélemény, hogy a buzaértekezleten ma este megegyezés megkötésére kerül a sor, ez azonban nem következett be, mert állítólag, főleg a világgpiac árszínvonal megállapítása tekintetében újabb ellentétek merültek fel, holott az import- és exportállamok részéről minden erőfeszítést megtettek a fennálló nézeteltérések kiküszöbölésére. Az értekezlet holnap délelőtt újból összejön és valószínűleg ez lesz egyben a záróülés is.

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos vizsgálja ki az ehetetlen kabai kenyér rejtélyét

Pár nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy Kaba község lakosai panaszt emeltek az ellen a kenyér ellen, amely szerintük a község egyik malmában örölt lisztből készült. A Független Újság cikke nyomán Rásó István alispán azonnal intézkedett az ügyben és Surgoth Jenő gazdasági főtanácsost bízta meg annak kivizsgálásával, hogy mi az oka annak, hogy a kabai lakosok kenyere megromlik, szagcs lesz és ehetetlen.

Titokzatos támadás fényes nappal a Kishegyesi uton

Hajdu Miklós 32 éves napszámos a Téglavetőből a város fele igyekezett csütörtökön délután 4 órakor. Már a Kishegyesi uton járt, amikor hirtelen elébe bukkant három férfi és botokkal felfegyverkezve nekítámadt. Amikor látták, hogy az ütések következtében Hajdut elborította a vér, elmenekültek. A napszámos ezután maga támolygott be a mentőkhöz, ahol bekötötték sérüléseit, majd a rendőrségre ment, ahol jelentést tett ismeretlen támadói ellen. Előadta, hogy egyik támadójában egy régi haragosát ismerte fel.

Itt a libakartell!

A sok kartell után most bekövetkezett a legváratlanabb: a libakereskedők is kartellt alakítottak Debrecenben. Valamennyi helybeli libakereskedő közös szerv utján vásárolja a baromfitegyéztől a libát, amit aztán egységáron árusítanak. Ilyenformán megszűnik az alku is. A kartell hatása máris érezhető mert a liba ára tegnap óta emelkedett is. A jelek azonban arra mutatnak, hogy az őszi szezon idejére még jelentősebb lesz az áremelkedés. No és mi lesz a kacsákkal?...

Ha megalakul a kacsakartell is és drágább lesz a kacska, akkor a közönség kénytelen lesz a hírlapi kacsák fogyasztásával is beérni.

Vásároljon hirdetőinknél.

— Meghülésnél, náthaláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut. 49. Telefon: 32-12.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre cennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

☉ Mindentudó ☉

Ma: Augusztus 25. Péntek. Protestáns: Lajos, róm. kath.: Lajos király, izraelita: Elul 3.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógyszertárak: „Arany Angyal”, Piac u. 50; „Nap”, Piac ucca 1; „Tisza”, Magoss György tér 9; „Bocskay”, Cegléd ucca 22; „Mátyás király”, Nyilastelep; „Árpád fejedelem”, Csapó-kert.

IDŐJÓSLAS:

Még változékony idő, de gyengülő szelekkel és kevesebb esővel. A nappali felmelegedés kissé erősebb lesz.

A BUDAPESTI RADIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések

9.45: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.

12.30: Hírek.

1.15: Időjárás, időjelzés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.

4.45: Időjelzés, időjárás, víz-állás, hírek.

12.00: Himnusz.

PÉNTEK, augusztus 25.

6.30: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10: 1. Időszerű anyag. 2. A soványító kuráról. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 12.05: Horváth Feri és cigányzenekara. 1.30: Gramofonlemez. — 3.30: A rádió diákfélőrája. Híres magyar cigányprimások. 4: A számadó, az urfi és a kapcabetyár, Móricz Pál elbeszélése. 5: Liszt Ferenc családja és az Esterházy hercegek. Dr. Hárlich János előadása. 5.40: Bertha István szalonzenekara. 7: Balatoni szőlőkura. Dr. Schmidt Ferenc előadása. 7.30: Magyar Cimbalomötös (vonósnegyes cimbalommal). — 8.20: Tasnády Ilona és Náday Béla jeleneteket és verseket adnak elő. 9.10: Ország Tivadar (hegedű) és Rózsa Miklós (zongora) magyar szerzők műveit adják elő. Zongorán kísér Polgár Tibor. 10.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10.30: Magy. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Ferdi. Frigyes.

A szerelmes vőlegény az anyakönyvvezető előtt nem mondhatta ki a boldogító igent mert a szülei megszőktették az esküvő napján

Egy szerelmi házasságnak induló kis regény 1933-ban

Rendkívül érdekes szerelmi história zajlott le Szegeden egy szegény leány és egy jómódu fiatalember főszereplésével. Egy gazdag szegedi iparos fia beleszeretett egy csinos, de annál szegényebb leányba s azzal állt a szülők elé, hogy követni fogja szíve szándékát és feleségül veszi szerelmét. A szülők azonban hallani sem akartak a házasságról és kijelentették, hogy ők már kiszemelték menyasszonyul fiuk számára egy gazdag leányt. Erről viszont a fiu nem akart hallani és azt válaszolta, hogy vagy az ő választottját veszi el, vagy pedig sohasem nősül meg.

Sokáig tartott a harc a fiu és a szülők között, míg végre aztán a szülők adták fel a harcot és beleegyeztek a házasságba.

A napokban lett volna az esküvő s már szabályszerűen előkészítettek mindent. Gondoskodtak tanukról, vőfélyről, lakodalmi ebédéről, sőt még cigányokról is, ahogy szokás. Délelőtt 11 órakor kellett volna találkoznia a fiatal párnak az anyakönyvvezető előtt. A boldog és izgatott menyasszony meg is jelent pontosan tanujával és türelmesen várakozott vőlegényére. Multak a percek, a negyed-órák, ám a vőlegény csak nem jelentkezett. Lassanként nyilvánvalóvá lett, hogy a vőlegény egyszerűen nem jött el az esküvőjére. Félreérteni nem lehetett a

helyzetet, bizonyos volt, hogy nem feledékenységéből, hanem szándékosan maradt otthon.

A menyasszony kétségbeesetten rohant haza, a tanuja pedig felkereste lakásán a vőlegényt, aki azonban nem tartózkodott odahaza. Az egész lakásban senkit sem talált, csak az öreg cselédet, aki közölte vele, hogy a vőlegény szüleivel együtt még a kora reggeli órákban elutazott Szegedről. A fiatalember azonban egy levelet hagyott hátra a menyasszonynak számára, amelyben közölte, hogy az utolsó napon hallgatott szülei tanácsára, belátta, hogy amíg nincs állása, nem érdemes megnősülni és inkább elutazott.

Igy végződött Szegeden 1933-ban egy szerelmi házasságnak induló kis regény...

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 AUGUSZTUS 25. KEDD. A közgyűlés heves viharok mellett tárgyalta le a városi tanács fizetésrendezési javaslatát, amelyet a többség elfogadott. Eszerint a polgármester évi összfizetése 15.000 korona, a főjegyzőé 8300 korona, a tanácsnokoké 6600, az árvaszéki elnöké 7800, a főügyész, főmérnök és főszámvevőé 7600, az I. oszt. aljegyzőé 5000, a II. oszt. aljegyzőé 4300 korona lett.

A ref. egyház presbitériumi ülésén elhatározták, hogy a püspökválasztáson a 10 szavazatot egyhanguan Dicsőfi Józsefekre adják.

A debreceni zenekedvelők társasága Weszprémi Zoltán főispán elnökle mellett közgyűlést tartott, amelyen alnök lett Szilágyi Imre, művezető-igazgató P. Nagy Zoltán, titkár Nagy Vilmos, jegyző Széll Kálmán, pénztá-

ros Csáthy Ferenc, ügyész Borzsovay Jenő dr.

1913 AUGUSZTUS 25. HÉTFŐ. A rendes lapszűnet.

1923 AUGUSZTUS 25. SZOMBAT. Unger Iluska és Feldmann Sándor jegyesek.

Blau Szerénke és Tepfer Hermann házasságot kötöttek.

A Vigszínház-moziban a Nebántsvirág című filmet pergetik Lóth Ilka főszereplésével.

A NyKISE feljelentette a kerületnél dr. Nánássy Zoltánt, a DEAC intézőjét, aki nyilvánosan megvádolta az egyesületet azzal, hogy a kerület egyik vezetője egy hízótt dísznót kap tőlük, ha a csapat bekerül az első osztályba. A fegyelmi bizottság felfeltette Nánássy, mert a súlyos vádat sikerült igazolni.

Társadalmi események

AUGUSZTUS 27.

— A városi nyugdíjas tisztviselők és alkalmazottak egyesületének közgyűlése nem mint az a lapokban tévesen közölve lett, augusztus 29-én, hanem augusztus 27-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a városháza nagytanácstermében lesz megtartva. Elnökség.

— Frontharcos közgyűlés. E hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartja az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportja közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Nemzeti Hírszegy. 2. Elnöki megnyitó. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4.

Költségvetés az 1933. évre. 5. Évi jelentés és ezzel kapcsolatban vitéz Berényi István ny. ezredes, társelnök felszólalása. 6. Indítványok. 7. Tisztségek betöltése (választás). 8. Zárószó. 9. Himnusz.

SZEPTEMBER 3.

— HONSZ-közgyűlés. Alapszabályaink 12., 13. és 29. §-ai értelmében — a 14. § b) pontjában jelzett költségvetésmódosítás letárgyalása végett — a f. évi szeptember hó 3-án, az esetben pedig, ha ez nem lenne határozatképes, ugy a f. évi szeptember hó 10-én d. u. 4 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tartunk, amelyre tagjainkat ezennel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Költségvetésmódosítás. 2. A békésmegyei HONSZ csoport ügy. igazgatója felszólalása. 3. Esetleges indítványok.

A szökött kubai diktátor élete az emigrációban is veszélyben forog

London, augusztus 24. Az Assotiated Press jelentése szerint egy csoport kubai forradalmár repülőgépen elindult Nassau felé, hogy meggyilkolja az odamenekült Machado volt köztársasági elnököt. Nassauban megerősítették az őrséget Machado lakosztálya előtt.

Páratlanul kedvező Olaszország szaporodási statisztikája

Róma, augusztus 24. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint Olaszország lakossága július 31-én 42.520.000 volt, amely az 1931 április 21-ikihez képest 868.383 főnyi szaporulatot jelent.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban: Pénteken este szombatköszöntő ima hat óra huszonöt perckor. Szombaton reggel hét, délelőtt fél tízenegy, délután öt, este szombat kimenetele egynegyed nyolc órakor, A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egynegyed nyolc órakor és délután fél öt órakor bibliai magyarázat, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél hét és este hat óra ötvenöt perckor.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 6.27, szombat reggel 7.30, d. u. 5.30 órakor. Szombat kezdete pénteken d. u. 6.17, szombat kimenetele szombat este 7.25 órakor.

— Iskolakönyvek ujjonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.

— Elgázolta az autó, Weisz Károly, Hunyadi ucca 17. szám alatt lakó tisztviselő a Hunyadi uccán akart áthaladni, amikor egy arra haladó pirostaxi elütötte. Könnyebb sérülésekkel szállították a klinikára. A gázolás ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

— Zálogcédulát, használt butorkat, ingóságokat veszek, hívásra hoz megyek. Áruközvetítő, Degenfeldtér 8.

— Iskolaruhák legolcsóbban a Debreceni Férfi-, Fiuruha Aruházban Weisz Sándornál, Csapó ucca 10.

— Ma a KIE guthi konferenciájára különvontat indul délután 3 órakor az epreskerti faraktárból. Minden érdeklődőt szívesen látunk, aki a táborot meg akarja látogatni, vagy a konferencia egy napján részt akar venni. A menettérti jegy ára oda és vissza 1.50 pengő. A résztvevők találkozása az epreskerti megállóhely előtt lesz háromnegyed 3 órakor.

— Hazajött a nyaralásból Lacika és Luluka, megveszik könyveiket Springer bácsi könyvesboltjában.

— Piac ucca díszje, Önnek pedig takarékos bevásárló helye az Alpesi sajt-, vajcsarnok. Piac ucca 16.

GÖRBE TÜKÖR

AMERIKAI DIÁK

Taná r: Ki volt az első ember?

Diák: Washington. Első a háboruban, első a békében és első minden amerikai szívében!

Taná r: Tévedsz fiam, Adám volt az első ember.

Diák (sértődötten): Nem tudtam, hogy külföldre tetszett célozni.

ANYA HIR

A debreceni tálnál a következők:

Születések:

fiu: István. K

fiu: Ferenc. K

fiu: István. K

napszámos, fiu

tanító, fiu: T

szőrüs, fiu: S

számos, leány

hirlapáros, leány

napszámos, fiu

szobafestő, fiu

tyás napszám

Pál földmunk

Mihály asztal

Dáni Ferenc

lin. Máté Mát

Iren. Löwe

leány: Klára.

munkás, fiu: I

tűzőtő, fiu: J

dalkodó, leány

gépész, leány:

egyetemi altisz

vénytelen ujsz

Eljegyzések:

Margit. Bocsk

git. Takács

Morvai József

váth Tibor—V

zsef—Medgyasz

—Kovács Lidia

Házasságok:

Julia. Tóth

Grósz Tibor—V

hály—Simon M

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Kontor István kirpitos, fiu: István. Papp Lajos földmunkás, fiu: Ferenc. Balogh István tisztviselő, fiu: István. Károlyi Lajos ny. Máv. napszámos, fiu: Imre. Szecske Kálmán tanító, fiu: Tamás. Szabó Sándor közsörős, fiu: Sándor. Szeles Sándor napszámos, leány: Irma. Faragó János hirlapárus, leány: Piroska. Zeke András napszámos, fiu: András. Tolnai József szobafestő, fiu: József. Vakaró Mátyás napszámos, fiu: Mátyás. Fehér Pál földmunkás, leány: Eszter. Nagy Mihály asztalosmester, leány: Zsófia. Dáni Ferenc napszámos, leány: Katalin. Máté Mátyás Máv. altiszt, leány: Irén. Löwe Ernő kereskedősegéd, leány: Klára. Szoboszlai István földmunkás, fiu: István. Kiss János városi tűzoltó, fiu: János. Varga János gazdálkodó, leány: Ilona. Dalmi Gábor gépész, leány: Róza. Dajnic János egyetemi altiszt, fiu: János és 2 törvénytelen ujszülött.

Eljegyzések: Szabó János—Nagy Margit. Bocskai János—Nyalka Margit. Takács Béla—Gerőcz Erzsébet. Morvai József—Czövek Vilma. Horváth Tibor—Vajda Róza. Batori József—Medgyaszai Julia. Ökrös József—Kovács Lidia.

Házasságok: Lovász Mátyás—Bódán Julia. Tóth Sándor—Székely Róza. Grósz Tibor—Weisz Eszter. Kiss Mihály—Simon Margit.

Halálozások: Végh Erzsébet ref. 13 éves, Rakovszky u. 16. Paál Péter ref. 86 éves, Jerikó u. 49. Szatmári Margit ref. 34 éves, Ispotály u. 15. Wolafka Nándor r. kath. 49 éves, Mátészalka. Cseke Sándor ref. 69 éves, Ondód 11. Nagy Sándor ref. 8 hónapos, Hajnal u. 1. Kádár Irén g. kath. 2 hónapos, Vendég u. 72. Jankó Magda r. kath. 3 éves, Horthy-kórház. Nagy Sándor ref. 10 hónapos, Gohér u. 28. Simkó József r. kath. 71 éves, Nádudvar. Posán Gábor g. kath. 43 éves, Hajdusámon. Kovács Imre ref. 46 éves, Mák u. 26.

•SZÍNHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

ÖRÜLT FELTÉKENYSÉG

A Vígyszínház-mozi csütörtök este mutatta be az őszi szezon első képét. Nagyszerűen választottak, amikor idénnyitól az Örült feltékenység című izgalmas drámat költötték le.

Lebilincselően érdekes, egészen újszerű a mese, frappáns a rendezés és a szereplők játéka is elsőrangú. Tallulah Bankhead olyan drámai hősnő, amilyen kevés van. Gary Coopernek a „Marokkó” óta nem volt olyan jó alakítása, mint ebben a darabban. Charles Langton is pompás alakítást nyújt a férj szerepében. Régen játszottak olyan egészen elsőrangú képet, mint az Örült feltékenység.

Ezenkívül a „C” szerelmes cimen egy zenés-vígjátékot is bemutattak Gustav Fröhlich-vel és Verebes Ernővel a főszerepekben.

KÖZGAZDASÁG

LANYHULÓ IRÁNYZAT A GABONATÖZSDÉN.

Határidőüzlet:

Buza: október 8.60, 64, 67, 65, 58, 52, 51, 56, 54, zárlat 8.52—54, március 9.70, 68, 74, 69, 73, 77, 61. 68, 65, zárlat 9.63—64.

Rozs: augusztus 5.08, október 5.45, 30, zárlat 5.25—28, március 6.35, 32, 33, 25, 28, 30, 20, 15, 14, zárlat 6.12—14.

Tengeri: szeptember 7.00, zárlat 6.95, május 7.68, 60, 58, zárlat 7.58—60.

Készárúüzlet:

Buza: felsőtiszai 77 kg. 8.15—8.30, 78 kg. 8.25—8.40, 79 kg. 8.35—8.50, 80 kg. 8.45—8.60.

Rozs: pestv. 4.80—4.90, egyéb rozs 4.90—5.00, tak. árpa I. 6.40—6.60, tak. árpa II. 6.25—6.35, zab I. 7.00—7.10, zab II. 6.85—6.95, tiszai tengeri 6.80—6.90, egyéb tengeri 6.80—6.90, korpá 4.70—4.80.

A készárúvásáron buza nem változott, rozs pv. 10 fillérrel olcsóbb, zab és tengeri nem változott.

BUDAPESTI ALLATVÁSÁROK.

A mai vágómarhavasárra felhajtottak 356 darab vágómarhát. Ökör, középminőség 44—48, gyengébb 36—42, bika 56—60, kivételesen 62, középminőség 43—54, tehén, gyengébb 40—46, jobb 46—50, kivételesen 52, közép 40—44, bivaly 30, növendékmarha 26—40. Élénk irányzat mellett bikák 5—6, ökrök, tehének 2—3 fillérrel drágul-

tak. Prima ökör nem volt a vásáron. A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2432 sertést. Eladtak élőszuliban kg-ként könnyű 68—72, közepes 76—78, kivételesen 80, nehéz 77—78, kivételesen 79. A vásár irányzata vontatott.

HIVATALOS VALUTÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.90—19.30, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 411.00—421.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 líra 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50, 100 svájci frank 110.70—111.40.

Az értéktőzsdén egy kg. szinarany ára 5140—5150 pengő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Egy előfizető. Az ápolónői tanfolyamon való részvétel ügyében Semsey Karola testvérképző-főnökszónynál szíveskedjék jelentkezni a debreceni egyetem belgyógyászati klinikáján.

Iparosok, kereskedők

rendelőket,
vevőket találhatnak,
ha lapunkban

hirdetnek!

Ws Rohmer

A HALÁL MANDARINJA

Vécsey Leó fordítása

Beszélni kezdtem hozzá.
— Pszt! — karomra tette a kezét és csendre intett.
A sötétségben most egy épület árnya toronyosodott fel előttünk, ami úgy nézett ki, mint valami dokknak egy része; egy homályos, alagut-szerű nyíláson át megcsapta orromat a Themse párjának illata. Azon túl hömpölygött a folyó. Kulcsot hallottam csörrenni a zárban és Karamanéh bevonzott az ajtó homályába, belépett és becsukta azt mögöttünk.

Ekkor ismét éreztem különös parfümjé illatát, ami most már lassan szinte egyet jelentett velem. Körülöttem teljes volt a sötétség és csak erről az illatról tudhattam, hogy még a közelemben van, mignem megfogta a kezemet és elvezetett egy szönyeg-telen folyosón végig és felfelé, ugyan-csak szönyegtelen lépcsőn. Majd egy második ajtót is kinyitott és egyszerre gyönyörűen butorozott szobában találtam magamat, amit csak egy kis lámpa halavány fénye világított meg.

állott, csomó puha selyempárna között és az egész szoba telve volt süpedő perzsaszőnyegekkel.
Karamanéh felemelte a függőnyt az ajtó előtt és percig hallgatódzva állott.
Mély csend volt.

Ekkor valami megmozdult a párnák sokasága közt és két kicsiny, fényes szempár tekintett fel rám. Közlebb hajoltam és a homályban meg-láttam egy majmot. Fu-Manchu selyem-majmocskája volt.

— Erre, — suttogta Karamanéh. Az ajtón túl levő folyosót vastag szönyeg borította. Mindketten ott álltunk a homályban és én egy olyan csodálatos képet láttam, amelynek létezését nem hittem volna el ebben a hitvány kerületben.

Az alantól elénk táruló szoba még díszesebben volt berendezve, mint amit előbb említettem. A selyempárnák halmái itt is színes foltokba gyűltek a padlón. A tetőről láncokon három lámpa csüngött le. Az egyik folt majdnem teljesen üvegdobozok

foglalták el, amikben kémiai apparátusok, tubusok, retorták és Fu-Manchu egyéb eszközei álltak. Egy alacsony kereveten egy fiu mozdulatlan alakja feküdt. A fölötte csüngő lámpa fényében sápadt kreol arca majdnem ijesztően hasonlított Karamanéh-re... csak éppen a leánynak finomabb volt az arcszíne. Fekete, firtós haja éles ellentétben állott az a fehér takaróval, amelyen feküdt, kezei keresztbe voltak téve a mellén.

Megdermedtem álltam a csodálkozástól és néztem le a fiura. „Az arabiai éjszakák” csodái nem voltak többé csodák, mert itt, London keleti részében egy valóságos varázslatos keleti barlangra akadtam, ahonnan nem hiányzott a gyönyörű rabszolgánők s nem hiányzott az elvárszolt herceg!

— Aziz, az öcsém! — suttogta Karamanéh.

A lépcsőn lementünk a szobába. Karamanéh letérdelt és a fiu fölé hajolt, simogatta a haját és becézően suttogott hozzá. Én is föléje hajoltam; és sohasem fogom elfelejteni a leány szemében tükröződött aggodás, amint végignézte rövid vizsgálatomat.

Valóban rövid volt, mert már mielőtt megérintettem volna, tudtam, hogy az élet szikrája többé soha se fog visszatérni belé. De Karamanéh simogatta a hideg kezeket és lágyan suttogott neki zengzetes arab nyelven.

És akkor, hogy én hallgattam, megfordult, rámnézett és kiolvasta szememből az igazságot. Egyszerre fel-emelkedett, mereven kiegyenesedett s reszkette kapaszkodott belém.

— Ő nem halt meg... ő nem halt meg! — suttogta; és megrázott, mint egy gyermek, hogy megráztam őt. — Óh, mondja hogy nem...

— Nem mondhatom, — feleltem szelíden, — mert meghalt!
— Nem! — suttogta ő, vad tekintettel és kezével eltakarta arcát, — Maga nem érti... pedig doktor! Maga nem érti...

Elhallgatott, magában nyöszörgöve és a fiu szép arcáról rám emelve tekintetét. Szánalmas volt, rettenetes volt! Sajnáltam őt és a szomorúság összeszorította szívemet.

Ekkor valahonnan egy hangot hallottam, amit már máskor is hallottam olyan helyeken, ahol Fu-Manchu lakott... azt az elfojtott gong-ütést!

— Gyorsan! — Karamanéh megragadta a karomat. Jöjjön! Ó hazajött!

Felszaladt a lépcsőn a balkonra, én pedig nyomon követtem őt. A homály elfedett minket, a vastag szönyegek elfojtották lépéseink zaját, máskülönben bizonyára észrevett volna bennünket az az ember, aki közvetlenül akkor lépett a szobába, mikor mi elhagytuk azt.

Dr. Fu-Manchu volt!

Sárga ruhájában, közönyös, kegyetlen, macskaszerű zöld szemével, ruganyos lépteivel egyenesen oda ment a párnákkal borított kerevethöz, ahol Aziz feküdt és föléje hajolt.

Karamanéh kényszerített, hogy térdelek le.

— Figyeljen! — suttogta. — Figyeljen csak.

(Folytatjuk.)

KÁVÉHAZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRASZDABAN
BORBÉLYNAL

kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Úzlethirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvevő a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12.

Levelőzés

Legnagyobb nagyhatalom a tudás! Tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók használtan is. Vétel, csere Springer könyvüzletében, a Főútcán.

Betöltendő állás

Fiatall fűszeresegédet, valamint fűszerszakmában helyben működött ügynököt azonnalra felvesz Friedmann Simon, Széchenyi 6. 1561

Keresek gyermekekhez, varrásban jártas német vagy magyar kisasszonyt. Hid u. 12. 156

Mindenes főzőnő német leányt 8 éves leánykámhoz szeptember 15-re keresek. Both ezredesné, Meszerna ucca 12. 2699

Igazolványos rikkancsokat fizetéssel felvevőnk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Házmesterpárt esetleg magános asszonyt felveszek. Tisztviselőtelep. Bornemissza ucca hat. 2723

Hosszu bizonyítvánnyal jól főző mindent felveszek. Kossuth ucca 53. A-1

Állást keresők

Érettségizett 24 éves keresztyén fiatalember vagyok, két félévet jogot hallgattam, jobb családból származom, ezton próbálok állást szerezni. Bármilyen irodai munkát válllok s hiszem, hogy hasznosítani tudom magam. Igényeim szerények, mondhatnám: nincsenek. Címemet megmondja a kiadóhivatal. 154

Egy német idősebb nő, aki a magyar konyha szerint is kitünően főz, magános urnál vagy urnónél állást keres. Cím: Bartoff Erna Debreceni Független Ujság. 148

Órabérért könyvek és oktatok, kereskedőket is gyorsan és biztosan vezetnek be amerikai Hintz, Evolut könyvvitelbe is. — Ajánlatok: „Felmondás nélkül” jelígre. 139

Egy idősebb német nő házvezetőnői állást keres uradalomban vagy nagyobb gazdaságban. Magyarul és németül beszél. Ajánlatokat a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala kéri. 149

Kifutónak ajánlkozok, jó családból való leány. Cím a Független Ujságnál. 151

Nyiregyháza és vidéke vevőkörök látogatásait inkasszót vagy más bizalmi megbízatást megfelelő feltételek mellett válllok. Schütz Jenő nyug. tanácsos Nyiregyháza újszóló. 2725

Üzletek

Üzlethelyiség (jelenleg italmérés) kiadó november 1-ére Csapó ucca 10. szám alatt. Értekezni az udvarban. 152

Üzlethelyiség (jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Tiszapalotában nagy és kis üzlethelyiség novemberre, illetve azonnal kiadók. Értekezni házigondnoknál délután 4-5-ig. 2611

Ingatlan

Piac uccán nagytelkű ház olcsón eladó. Értekezni dr. Rónay Dezső ügyvédnél, Piac 89. 2417

Központi egyetem előtti téren villatelek cicsón eladó. Cím a kiadóban. 2226

Eladó a Bocskay-kertben 4 és fél kat. hold föld, amelyből 20000 négyszögöl szőlővel van beültetve, egészben vagy parcellákban eladó. Az ingatlanon 2 szobából s üvegezett verandából álló, telen is lakható há zvan, érdeklődni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. A/1

Eladó ház 300 négyszögöl telekkel külön gazdasági udvarral, gyümölcsös kerttel 7 egy szoba, konyhas lakás 1200 P bérérték. Lakások mind kiadva. Átvehető teher. Hadházi ucca 7. Értekezni Kossuth ucca 2. trafik. 2721

Kiadó lakás

Egy szoba, fűszekárával szeptember 1-re kiadó. Arany János ucca 45. 155

Kiadó modern hat- és négyszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16., Alföldi palota. 2161

Kiadó központban uccai parkettes szoba 1 vagy 1 személynek, esetleg ellátással diákoknak is. Cím a kiadóban. 2724

Szent Anna 64. alatt háromszobás, fürdőszobás nyugalmas udvari lakás azonnal kiadó. 2713

Teljesen különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Nagyon szép udvarban. Ehrenfeld Benő Péterfia u. 48. hátul az udvarban, keresztépület. 73

Csinosan butorozott különbejáratu szoba kiadó. Iskola ucca 8. A-3

Különbejáratu szoba és kú szoba ellátással is kiadó. Püspöki palota I. em. 38. 2722

Különbejáratu uccai szépen butorozott szoba, fürdőszobahaszználattal kiadó. Arany János ucca 14., emelet. 1553

Légfűtéses butorozott szoba különbejárattal kiadó, ellátással is. Iparkamara III. em. 5. 1542

Háromszobás uccai modern lakás központi fűtéssel kiadó. Simonffy ucca 7. 1538

Erkelyes elegáns butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac ucca 26. 556

II. emeleti 5 szobás, komfortos lakás kiadó értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Központban különbejáratu butorozott szoba egy, esetleg két személy részére kiadó. Cím: Kossuth u. 2., trafik. 2615

Kiadó modern hat- és négyszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Különbejáratu kényelmesen berendezett szoba egy-két személy részére kiadó. Piac ucca 58. I. em. 17. 1113

Lakást keresők

Központi fűtéses csinosan butorozott szobát fürdőszobahaszználattal keresek elcsjére. Cím Hungária csemege-üzlet. 1557

Lakást keresek október 1. vagy 15. napjára 2 vagy 3 szoba száraz féregmentes konyha, kamara, pince, villany, vízvezetékekkel, városházától nem nagyon messze csendes utcában. Egy öreg házaspárpár, nyugdíjas ref. lelkész nőtlen fiokkal magunk óhajtanánk lakni egy családi házban vagy legfeljebb egy szolid családdal egy udvarban. Havonként pontos fizetés. Havi vagy évi lakbér, ucca, házszám megjelölésével. Ajánlat ref. lelkézi hivatalhoz Kötegyán Biharmegye szeptember 8. napjáig. 2721

Különbejáratu szép tiszta butorozott szobát keres nagyállomás közelében tisztviselő. — Ajánlatokat „Előre fizetek” jelígre a kiadóba kérek. A

Eladás

Befőzni való duranci ősziarack kapható Sesztina ucca 4. sz. alatt a kisállomás mellett. 1539

MAKULATURA kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Feles cselló eladó. Nyil ucca 15. 2608

Tajtékpipa ébenfa szárral, elenfantcsont és borostyán szopókéval, történelmi becsű, olcsón eladó. Cím a kiadóban. S

Olcsó tűzifa. Nyári főzésre igen alkalmas tűzifa, am'g a készlet tart, mázsánként 2 P 80 fillérért ismét kapható. Olcsó áron kapható kőris-, bükk-, tölgy-, gyertyán- és akácfa hasámban és felvágva Erdélyi tűzifa- és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-31. 2217k.

Tejszeparátorok, kertilócák, fürdőkádák, nyugágyak, mézbödönök, műlépek, akváriumok Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 2653

Singerendák, vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyúk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Fajgalamb helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Motorkerékpár oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitünő állapotban levő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cím a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

Vétel

Kényszerkölcsön, Nemzeti Bank részvényt veszek. Hét hold tanyásbirtok bérbeadó. Miklós ucca 13.

Veszünk 1 pengős és fél pengős regényeket Aczél antiquarium, Széchenyi u. 2. 1352

Galambot, 1 darab barna török, 3 darab tiszta fehér angolbegyes nőstény galambot veszek. Csak szép, nagy példányokat. Rákóczi ucca 50., balra 3. ajtó.

Buzaaljat, repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Cserépkályhát, jó állapotban lévő megvételre keresek. Cím: ármejelöléssel „Cserépkályha” jelígre Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek. A-3

Patkányfogókutyát foxit keresünk megvételre azonnal Maróthy György 24. 2712

Egy használt prima kerékpárt keresek megvételre. — Ajánlatokat „Malomellenőr Balmazújváros” címre kérem küldeni. A

Prima löszörből használt háromrészes matracot sürgősen keresek. — Ajánlatot árjelzéssel kiadóhivatalba. 2726

Megvételre keresek zsidó gimnázium II. osztályu könyvet. Cím a kiadóban. 1061

Fényképezés

Amatőrök felvételeit tökéletesen és tünteményes gyorsan ismert árain készíti Berzski fotoszaküzlet, Ferenc József ut 38., udvarban.

Bilátás

Diákok vagy diákleányt kitünő ellátással zongora, fürdőszoba használattal elválllok. Arany János 39. emelet. 1559

Diákoknak 45. — P teljes ellátás tanári oktatással lakásomon Rákóczi ucca. — Szünidőben érdeklődni Misky, Baross ucca 11. 2703

Közéiskolás leánynak teljes ellátást ad uri család méltányos díjazásért. — Zongora van. Hatvan u. 64. sz. uccai lakás. 145

Oktatás

Szabást, varrást tanulhat dr. Balásné nőidővetszalonjában, Hunyadi ucca 24. 1511

Naményi gyorsíró- és gépiróiskolában szakzszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Pénz

Személyi váltókölcsönök, különféle építkezési kölcsönök gyorsan folyósítatnak Debrecen, Rákóczi 19. 1558

Kényszerkölcsönkötvényt legmagasabb napi áron vesz Balázs Bankirca, Piac 89. 1420

Különféle

Pauló vésnök és bélyegzőkészítő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Jó hangu pianinót keresek bérbe. Cím Kossuth u. 2. Trafik. 2723

Hatos géppel azonnali cséplést válllok. Bocskay tér 4., 3. ajtó. 2727

50 FILLÉRENT

KÉT NAPILAPBAN

közöljük 10 szavas

APRÓHIRDETÉSÉT

hétköznap, vasárnap 70 fillérért.

KÉT NAPILAP

sokezer olvasója olvassa nálunk

feladott apróhirdetését napon-

ta, ennél fogva

a nálunk feladott apró-

hirdetés biztos ered-

ményt hoz.

Debreceni Független Ujság

Debreceni Ujság.

A kiadásért felelős: Thury

Levente.

Laptulajdonos a Debrecen:

Független Ujság vállalat.

Nyomatott: Nagy Károly és

Társai körforgógépén, Debrecen, Ferenc József ut 49.